

derom, fordi han foretrækker dette, saa vilde det dog være besynderligt, om man vilde forbyde ham at gjøre det. Paa samme Maade stiller det sig med Endringsforslaget om det 4de Stykke, der ønskes udskænk. Det siges, at naar Begge ere enige, kan Gaarden ogsaa afhændes til Arvefæste eller Selveienendom til Andre ved frit Overenskomst. Dette medfører det Gode for Fæsterens Efterladte, at han derved kan faae den Eiendom, hans Fader har haft, før over umiddelbart paa en anden Mand, som han gjerne vil skal have den, naar han ikke selv kan faae den. Han vil faae den Pakt, der tilkommer ham efter § 2, og faaer han ikke den, saa indlader han sig ikke paa Overenskomsten. Naar han samtidigt træffe en Overenskomst om, at den Mand faaer Eiendommen, som han ønsker skal have den, og selv blive tilfredsstillt, saa forekommer det mig, at Loven bør give Bemyndigelse dertil. Det er i mine Dine en udmærket god Ting i Lovforslaget, at det har denne § 8, der giver fuldkommen Frihed til at contrahere paa alle forskjellige Maader. Jeg antager ganske vist, at de Folk, der forhandle, ere fornuftige Folk, som ere istand til at prøve og bedømme den gjensidige Stilling med et klart og sundt Blik; dette maa man jo bestandig gaae ud fra her. Naar den omhandlede Bestemmelse i § 8 bliver staaende, er § 9 som sagt for mig ikke af den Betydning, at det i mine Dine skulde være et Livsspørgsmaal for Loven, om denne § 9 staaer eller ikke, og det samme gjælder med Hensyn til § 14, men skulde disse Paragraffer gaae ud, vil jeg blot bede om, at hvad der sidst vedtoges med Hensyn til §§ 1 og 2, maa blive gjort om.

Formanden: Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Winther: Jeg vil blot gjøre en Bemærkning til det, der blev anført af det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holslein) om det Tidspunkt, paa hvilket Fæsteren skulde blive nødsaget til at kjøbe efter det andet for Thinget foreliggende Lovforslag. Dette

strax, som det ærede Medlem talte om, er 1882. Det er det tidligste Tidspunkt, som det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holslein) angere, at hvis man forandrede § 8 efter de foreslaaede Endringsforslag, blev Loven en absolut Tvangslov og bevarede ikke den Udgang til frivillige Overenskomster, som er et Fortrin ved Lovforslaget. Jeg kan dog ikke see rettere, end at den ogsaa da bevarede Udgangen til frivillige Overenskomster, nemlig om frit Selveie og Arvefæste med Ret til at sælge og pantsætte. Det eneste, hvorefter disse Endringsforslag vilde udelukke en frit Overenskomst, er de Forhold, som man ønsker indbegaaende og ophævede ved Loven. Den vil med disse Endringer altsaa ikke lægge nogen Hindring tværs for frivillige Sælg til Selveie eller Overdragelse til Arvefæste, men den vil kun forbyde de Udviklinger af Forrets Brug, som Loven ellers tilfigter ophævede og inofficierede. Det ærede Medlem meente ogsaa, at § 9 kunde ikke blive anvendt saaledes, som man frygter; thi der vil kun være Tale om en bestemt Gaard, som Gods-eieren længe har ønsket, og det vil ikke være en Række af Gaarde, en spredt Gaard, snart her, snart der. Ja, dette er ganske rigtigt, naar § 14 kun bliver anvendt for Uvær; men naar den bliver anvendt saaledes, som jeg befrygter det, nemlig som en ofte benyttet Tussel — og Godseieren skylder jo det Dingen Regnskab for, hvorfor han siger, at han vil have den eller den Gaards Indtægen —, saa vil Beten til Beständig gjennem § 14 at true frem nyt Fæste efter § 9 være aaben, og jeg seer ikke, at denne Betragtningssaaende af de paagældende Forhold rammedes af, hvad det ærede Medlem indtalte. At man vil benytte denne Vej, befrygter jeg alvorligt; thi efter hvad jeg har kunnet forstaae, er det, som Godseierne paa mange Steder frygte for, ikke saameget selve Aflysningen eller det Skaar, den vilde gjøre i deres materielle Løb, som den Forandring, den kunde medføre i den indflydelserige og formaaende Stilling overfor andeel Medborgere, som de nu have. De sætte Pavis paa at